



**AALBORG UNIVERSITY**  
DENMARK

**Aalborg Universitet**

## **Lange udsigter for krigen i Syrien**

Schmidt, Søren

*Published in:*  
Politiken

*Publication date:*  
2013

*Document Version*  
Tidlig version også kaldet pre-print

[Link to publication from Aalborg University](#)

*Citation for published version (APA):*  
Schmidt, S. (2013). Lange udsigter for krigen i Syrien. *Politiken*.

### **General rights**

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- ? Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- ? You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- ? You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

### **Take down policy**

If you believe that this document breaches copyright please contact us at [vbn@aub.aau.dk](mailto:vbn@aub.aau.dk) providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

## Mandagsanalyse: Lange udsigter for krigen i Syrien

Fredskonferencen om Syrien blev i sidste uge udsat. Men hvad kan vi vente af en fredskonference?

Ligesom borgerkrigene i Rwanda, Bosnien og Somalia kan krigen i Syrien bedst beskrives med den tidligere amerikanske udenrigsminister Warren Christophers ord – som »et problem fra Helvede«, dvs. et problem med ufattelige menneskelige lidelser, og som synes umuligt at løse.

De fleste troede, at diktaturet i Syrien ville falde som et korthus med en hurtig sejr til rebellerne. De vestlige lande støttede rebellerens krav om at få Assads hoved leveret på et fad og slog sig sammen med de sunni-fundamentalistiske lande Saudi-Arabien og Qatar. Israel og den amerikanske højrefløj gned sig i hænderne over udsigten til at svække Iran ved at komme af med Assad, som er Irans allierede. Endnu en gang troede man, at et politisk problem kunne løses alene med militære midler. Man overså imidlertid, at det ikke er så let at vælte et regime, der er bevæbnet til tænderne, har stærke regionale allierede i Hizbollah i Libanon, Maliki-styret i Irak og den regionale stormagt Iran, støttes af Rusland og Kina og internt af minoriteterne og middelklassen i de større byer (ca. halvdelen af den syriske befolkning).



SØREN SCHMIDT

Efter at landet er blevet smadret, og over 130.000 er blevet dræbt, 2 millioner er drevet på flugt uden for landets grænser og 4 millioner er gjort hjemløse i deres eget land (ud af en befolkning på 24 millioner), er denne strategi nu opgivet. Den nye strategi for om ikke at løse problemet, så dog i hvert fald forsøge at begrænse og inddæmme det, er nu at forsøge at forhandle et kompromis på plads, som både rebellerne og Assad-styret kan leve med. I forbindelse med løsningen af sagen om Syriens kemiske våben blev Rusland USA's nye partner i sagen, og det er sandsynligt, at også Iran bliver det i takt med fremskridtene i de nye forhandlinger om Irans atomprogram.

Men hvad er sandsynligheden for, at der snart kan findes en løsning? Udsigterne er ikke gode, hvis vi ser på, hvad vi ved om borgerkrige, hvilket kan koges ned til fire punkter:

■ Den gennemsnitlige varighed af de borgerkrige, der har været siden 1945, er 10 år, hvilket peger på, at borgerkrigen i Syrien er i sin begyndelse og ikke i sin slutning, hvor parterne begynder at blive forhandlingsvillige som følge af udmattelse, og fordi ingen af parterne endelig indser, at de ikke er i stand til at vinde over modparten.

■ Jo flere der er indblandet i konflikten, jo længere vil den vare. I Syrien er konflikten mellem Assad-regimet og 13 større rebelgrupperinger, der nogle gange samarbejder, andre gange er i konflikt med hinanden. Ingen af rebelgrupperne er endnu villige til at forhandle om et kompromis, og borgerkrigen kan derfor sagtens komme til at vare længere end de gennemsnitlige 10 år.

■ Den ene betingelse, som skal være opfyldt i den aftale, der afslutter en borgerkrig, for at sikre, at den rent faktisk implementeres, er, at den politiske magtfordeling efter borgerkrigen skal afspejle parternes relative militære positioner på slagmarken.

Hvis en kombattant bliver usikker på, om han beholder sin indflydelse, når han begynder at nedlægge sine våben, vil han selvfølgelig ikke have nogen tilskyndelse til at indgå eller implementere en aftale i god tro. Det betyder, at både islamisterne og Assad-regimet på forhånd skal sikres en plads i det styre, der skal komme efter borgerkrigen; uanset om det afspejler deres relative opbakning i befolkningen. Dette kan ske ved, at de deles om magten i den nationale regering; men også ved en føderal ordning.

■ Den anden betingelse, der skal være opfyldt i en aftale, er, at der skal være en tredjepart, der garanterer hver af parterne, at aftalen bliver overholdt, når den militære demobilisering begynder og gør parterne sårbare over for snyd fra modparten. Det lykkedes kun at forhandle en løsning på plads, der afsluttede den libanesiske borgerkrig fra 1977-1991, fordi Syrien med parternes godkendelse gik ind i Libanon og med hård hånd sørgede for, at aftalen blev overholdt. På samme måde lykkedes det kun at forhandle en løsning på plads for den irakiske borgerkrig 2006-2008, fordi den amerikanske militære tilstedeværelse kunne garantere, at sunniene også ville blive en del af det nye Irak.

Men hvem vil gå ind i Syrien og garantere, at en forhandlet løsning vil blive overholdt af begge parter? Og man kan ikke vente med at løse dette problem til efter forhandlingerne, for begge parter vil naturligvis inddiskontere den efterfølgelige sandsynlighed for, om aftalen rent faktisk kan implementeres, i deres tilbøjelighed til at indgå en aftale. Så længe der ikke er svar på, hvem der vil garantere en løsning, er det derfor usandsynligt, at der overhovedet bliver en løsning.

Summa summarum: Borgerkrigen i Syrien er i sandhed et problem fra Helvede, og dens afslutning er ikke lige om hjørnet.

analyse@pol.dk

Søren Schmidt er mellemøstespert og lektor på Aalborg Universitet.

## Little brother is being watched



Et stigende antal danskere benytter sig af computerprogrammet Tor, som sikrer 100 procent anonymitet på nettet. Tegning: Philip Ytournal

## Vorherre tager det helt roligt



SIGNATUR  
BJØRN BREDAL

### Fra Muhammedkrise til Adamkrise.

Danmarks Radio er rykket Vorherre til undsætning, fordi en DR-medarbejder har kaldt ham »en narresut« i en Kronik i Politiken. Medarbejderen, Adam Holm, skrev ganske vist som privatperson, men Danmarks Radio har alligevel givet Holm en alvorlig påtale. Folk skal kunne regne med, at DR's journalister er neutrale i politiske og religiøse sager. Det siger allerede DR's etiske regelsæt.

Ombudsmanden er af egen drift gået ind i sagen, og nu må vi se, hvad han siger – hvis han overhovedet siger noget. I Ombudsmandens perspektiv er det formentlig en sag om offentligt ansattes ytringsfrihed. I DR's perspektiv er det en sag om journalistisk etik. Ingen af delene vil jeg beskæftige mig med her, hvor jeg til gengæld vil forsøge at få øje på den sag, der

ligger bag ved det hele: sagen om Vorherre. Hvor meget kan han tåle at høre?

Mit tip er nemlig, at den almægtige Gud ikke bliver særlig forskrækket over at blive kaldt en narresut i en Kronik. Han har prøvet det, det er værre.

UANSET REGELSÆT, ytringsfrihed, journalistik og ombudsmand er der sket noget mærkeligt i dansk offentlighed: Vi er blevet meget pylrede om Vorherre. Vi er begyndt at leve i en omvendt verden, hvor det er os, der skal beskytte ham, og ikke ham, der skal beskytte os.

Jeg tror ikke, at det for 25 år siden ville være faldet nogen som helst i Danmarks Radio ind, at det skulle være frygtelig forkert at kalde Vorherre en narresut. Den agtværdige institution ville ikke være blevet stødt på Vorherres manchetters vegne, hvorfor den hverken ville have aktivret sit regelsæt eller sit magtapparat. Men i dag, hvor DR's chefer formentlig er lige så gennemsnitligt ugudelige som alle andre, er der pludselig en vældig bekymring for, hvad Vorherre kan holde til. Hvad er der sket?

MUHAMMEDKRISEN. Det er det, der er sket. Muslimerne rykkede ud og forsvarede deres profet mod drillerier med en sådan voldsomhed, at det nu har bredt sig som et rygte i hele den danske offentlighed: Guderne kan ikke tåle kritik. Og det

“ Vi er begyndt at leve i en omvendt verden, hvor det er os, der skal beskytte Vorherre

uanset om de er muslimske, jødiske eller kristne. Her tror jeg bare, at det er vigtigt at skelne mellem guderne og menneskenes børn. De første er ikke nær så prikne som de sidste. Guderne kan sagtens klare hån, spot og latterliggørelse – menneskerne kan ikke altid.

Når jeg personligt hele tiden har syntes, at det i sin tid var en dårlig idé at offentliggøre de famøse Muhammedtegninger, skyldes det hverken bekymring for Allah eller for hans profet. Jeg tror, at de er bomstærke begge to. Men de danske muslimer er et nyt og lille mindretal, som ikke skal mobbes i tide og utide. Mindretal skal beskyttes, det er ret elementært i vores type demokrati.

MEN JEG HÅBER for de danske muslimer, at de en dag bliver lige så selvsikre og uforfædede som de danske kristne. Jeg håber, at muslimerne en dag vil tage det helt roligt, hvis nogen generer profeten eller hans foresatte – fordi det vel er ham, der skal beskytte sine tilhængere og ikke omvendt. I Adamsagen er en hel række kristne kirkefolk da også rykket ud for at forsvare – ikke Vorherre, men Adam Holm. Kirken kritiserer ikke kronikøren, men DR. Domprovst Anders Gadegaard skrev f.eks. i et indlæg i Politiken:

»Adam Holm påstår, at enhver religiøs livstolkning er meningsløs. Han begrunder det med sine oplevelser af et tragisk

trafikuheld, hvor en 16-årig bekendt mistede livet. Hvordan skulle en tro på Gud og hans undergørende kræfter give nogen mening i forhold til det faktum, at drengen er og bliver død, spørger han. Troen skal virke. Hvis Gud findes, må han kunne forhindre den slags meningsløse død. Ellers kan det være lige meget. Denne klassiske religionskritik skal Adam Holm selvfølgelig ikke have en påtale for at udtrykke. Den har enhver præst hørt i sin konfirmandstue: »Der kan umuligt eksistere en god og kærlig Gud, når verden er fuld af ondskab og lidelse«. Adam Holm skal snarere takkes for at udtrykke sin mening offentligt. Så vi andre kan diskutere den. Og modsige den, som jeg gør her«.

NÅR EN INSTITUTION som Danmarks Radio begynder at blive mere bekymret end kirken og mere kristen end de kristne, så er der sket et skred, som ikke må ske. Hvis religionskritik begynder at blive anset for noget vældigt farligt noget, som magtfulde mennesker skal beskytte svage guder imod, får vi ikke kun et forsludret samfund. Vi får også et samfund, hvor man i al almindelighed og helt legitimt kan beskytte sin egen magt og markere sin position ved at tale på Vorherres vegne. Tak til biskopperne for at frabede sig sådan et samfund.

bjorn.bredal@pol.dk

## Akademisk sprog skal være alt andet end tågesnak

Det er en misforståelse, at akademisk sprog skal være tungt eller indforstået.

### SPROG

HANNE LETH ANDERSEN OG SIGNE SKOV, PROFESSOR I UNIVERSITETSPÆDAGOGIK, PROREKTOR OG SKRIVEKONSULENT, BEGGE RUC

TAK TIL ANNE Katrine Braagaard Harders for at tage fat i et helt centralt tema under overskriften 'Universitetsprog er ofte rent volapyk'.

Det er en stor misforståelse, at akademisk sprog skal være svært tilgængeligt,

tungt eller indforstået. Også i den akademiske verden er det dunkelt sagt ofte det dunkelt tænkte. Og det er ærgerligt for de studerende, hvis de tror, at de skal skrive snørøkt eller indviklet for at skrive klogt.

MAN ER nødt til at kunne udtrykke sig gennem sproget for at kunne tænke fagligt. Sproget bærer vores tanke, og derfor skal elever og studerende fra grundskolen til ph.d.-niveau kunne bruge sproget som en hjælper. På den ene side som et redskab til at lære, f.eks. at nedfælde tanker og overvejelser, løse opgaver eller skrive stile. Skriften forløser tanker og gør det muligt at dele dem med andre, både med studerende, lærere og kolleger.

De gamle grækere gjorde sig også overvejelser over den sproglige form. Også dengang var der misbrug af sproget med

“ Videnskabeligt arbejde – og videnskabeligt sprog – skal være objektivt, entydigt og præcist, så det fremstår klart til diskussion og efterprøvning

uklare formuleringer eller abstrakte begreber. Men budskabet fra de klassiske tænkere var klarhed, tydelighed, passende ordvalg og kortfattet – sammen med en vis skønhed i formuleringen. Det er stadig i dag det akademiske sprogs idealer. Kun ved at bruge sproget ud fra disse klare forskrifter kan vanskelige og komplekse budskaber formidles, både til fagfæller, som kender til fagets terminologi, og til et bredere publikum, som ikke har ekspertise inden for faget og derfor et mindre specialiseret ordforråd.

Videnskabeligt arbejde – og videnskabeligt sprog – skal være objektivt, entydigt og præcist, så det fremstår klart til diskussion og efterprøvning. Videnskabeligt arbejde bygger på begreber og definitioner, som deles af fagfæller, fuldstændig som specialiserede håndværkere anvender redskaber, som udenforstå-

ende ikke altid kan gennemskue. Men knudrede sætninger og ophobning af uklare begreber, det er ikke akademisk sprog. Det er en misforståelse, som kan skyldes en fejlagtig antagelse om, at man kan få adgang til en eftertragtet høj faglighed uden hårdt arbejde. Videnskabeligt sprog er ganske enkelt et fælles fagligt redskab. Men det kræver, at man ved, hvad man taler om. Og de, der gør det, har sjældent brug for meget tunge sætningskonstruktioner, uhåndterlige indskudte sætninger eller overdreven ornamentik.

Akademisk sprog må aldrig være pynnet, pompøst eller upræcist. Så kære Anne, kom tilbage i kampen! Lad dig ikke slå ud – akademisk sprog skal være alt andet end tågesnak. Og universiteterne har brug for kritiske forskere og dygtige formidlere som dig.